

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POEZIE 1.POL. 20. ST.

Tematická oblast	Poezie 1.pol. 20. stol.
Datum vytvoření	23. 6. 2013
Ročník	Třetí/septima
Stručný obsah	Úvod do básnických směrů na poč. 20. stol. ve svět. a české literatuře, pojem „avantgarda“, test
Způsob využití	Hodiny literatury na gymnáziích/SŠ
Autor	Mgr. Blanka Velčovská
Kód	VY_32_INOVACE_15_CVEL06

20. STOLETÍ (1. pol.)

- největší společenské a sociální změny (postavení dělníků a žen)
- největší rozvoj vědy a techniky, spousta vynálezů (Einstein)
- největší nárůst počtu obyvatel (r. 1900 – 1,7 miliardy lidí, r. 2000 – 6,1 miliardy lidí)
- politický vývoj – demokracie x totalitní režimy (komunismus x nacismus)
- sílí ateismus a nacionalismus
- století dvou světových válek (1914 – 1918 / 1939 – 1945)
- rozpad monarchií, vznik nových států
- rozdělení Evropy na východní a západní blok

AVANTGARDA

- slovo z vojenského žargonu, označuje předvoj, v literatuře bojovní autoři s cílem změnit život
- většinou mladí umělci, protestují proti nedostatkům ve společnosti, vystupují proti tradičním hodnotám
- v umění přinesli mnoho nového, byli vynalézaví, experimentovali s jazykem
- předchůdci:

Guillaume Apollinaire (1880 – 1918) – Alkoholy (Pásmo), Kaligramy

Christian Morgenstern (1871 -1914) – Šibeniční písně

NOVÉ BÁSNICKÉ SMĚRY

expresionismus

futurismus

kubismus

dadaismus

surrealismus

proletářská poezie

poetismus

TEST

- 1. Vyjmenuj alespoň 5 znaků typických pro 1. pol. 20. století.
- 2. Vysvětli pojem „avantgardní umělci“.
- 3. Vzpomeneš si na všechny nové směry v poezii?
- 4. Znáš nějaké další „-ismy“ v literatuře?

ŘEŠENÍ

- 1. viz slide 2 – viz „20. století (1. pol.)“
- 2. chtějí rychlou změnu zaběhlého systému, protestují proti všemu stávajícímu, hlavně proti tradicím, prosazují „nové, neotřelé, pobuřující“, experimentují
- 3. expresionismus, futurismus, kubismus, dadaismus, surrealismus, poetismus + proletářská literatura
- 4. humanismus, klasicismus, romantismus, realismus, naturalismus, symbolismus, impresionismus...

Použitá literatura

- BLAŽKE, Jaroslav. ***Kouzelné zrcadlo literatury. Sny a realita moderního světa.*** Praha: Velryba, 2003, ISBN 80-85860-15-5
- PROKOP, Vladimír. ***Přehled světové literatury 20. století.*** Karlovy Vary: O.K.- Soft, 2010